

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Bondia Suñé, Elisa**

Títol del treball: "Estudio del notariado público en Barcelona a finales del siglo XIII"

Professor tutor (doctor): Daniel Piñol

Tribunal (doctors):

Ignasi Baiges (Dept. Història i Arqueologia)

Giacomo Floris (Dept. Història i Arqueologia)

Gerard Marí (Dept. Història i Arqueologia)

Data de defensa: 13/07/2017

Resum:

A principios del siglo XII, en Italia, el derecho común evolucionó. A partir de aquel momento y durante los siglos siguientes, se observó un gran cambio: nació la institución notarial, y con ello la figura del notario y de la fe pública. Desde la Península Itálica llegó hasta nuestro territorio; así, lo que pretendemos en este trabajo es analizar por qué y cómo surgió esta transformación, el papel que jugó el notario dentro de la sociedad y cómo ha llegado hasta nosotros la documentación. Por último, nos centraremos en el territorio de la Corona de Aragón, especialmente en la Barcelona de finales del siglo XIII, para así investigar y aportar nueva información a lo ya dicho. Esta ciudad ha sido la gran olvidada, pues se ha estudiado desde una perspectiva muy general y las primeras décadas no se han tratado en profundidad.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Dalmases Paredes, Joan**

Títol del treball: "De la metàfora a la cardiofàgia. La consolidació del motiu literari del cor menjat en l'àmbit trobadoresc germànic"

Professor tutor (doctor): Meritxell Simó

Tribunal (doctors):

Anna Maria Mussons (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB
Reina Bastardas (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB
Inés García (Dept. d'estudis Anglesos i Alemanys), URV

Data de defensa: 12/07/2017

Resum:

El projecte de recerca que s'ha realitzat en el Treball de Final de Màster es dedica a l'estudi de la gènesi, evolució i tractament del motiu literari del cor menjat en la literatura europea medieval, atenent particularment a les dues reelaboracions germàniques de la llegenda: el Herzmäre de Konrad von Würzburg (s. XIII) i la Bremberger-Ballade (s. XV-XVI). Més enllà de definir les connexions intertextuals que aquests relats mantenen amb les versions romàniques, més estudiades i documentades, l'objectiu del treball és entendre com la tradició germànica reelabora i codifica el motiu literari del cor menjat per primer cop (Herzmäre) i fins a quin punt la lírica del Minnesänger Reinmar von Brennenberg influeix posteriorment en el fet que aquest personatge històric es converteixi ell mateix en el protagonista de la llegenda (Bremberger-Ballade). L'estudi se centra, per tant, en l'anàlisi filològica tant dels textos esmentats com de l'obra lírica de tradició cortesana dels autors que s'hi relacionen, atenent particularment a la retòrica i la simbologia del cor, element clau en la mitologia amorosa dels trobadors.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Gorosabel Zaldibia, Klara**

Títol del treball: "La documentación del rey Sancho VII el fuerte de Navarra (1194-1234)"

Professor tutor (doctor): José Ángel Lema Pueyo

Tribunal (doctors):

Ignasi Baiges (Dept. Història i Arqueologia), UB

Gemma Avenozà (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Rosa Lluch (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 13/07/2017

Resum:

Este trabajo tiene como objetivo buscar, recopilar y analizar la documentación expedida por el monarca Sancho VII el Fuerte. Para este fin, la metodología empleada inicialmente ha sido la consulta de documentación editada y publicada en colecciones diplomáticas. En segundo lugar, hemos recopilado los resultados de la búsqueda en el índice documental que se sitúa en el anexo de este trabajo. Este índice ha acotado nuestra área de análisis y nosotros nos hemos ajustado a tratar la documentación que allí se da a conocer, aun siendo conscientes de que en un futuro podría ampliarse con nuevas aportaciones. Por último, hemos procedido al análisis de las fuentes editadas, de los fondos archivísticos y de los documentos propiamente dichos, tanto en sus caracteres extrínsecos como intrínsecos.

Para situarnos, hemos decidido dedicar el primer punto a resumir muy brevemente el reinado de Sancho VII. De esa manera, hemos podido construir el contexto histórico en el que se desarrolla el trabajo. Dicho contexto, además de ayudar al lector a introducirse en el tema, busca completar un esquema conceptual que defina los apartados que nos ayudarán a realizar diferentes análisis de los documentos y extraer las conclusiones oportunas. De estos análisis derivarán los apartados del itinerario real y el estudio de los oficiales cancillerescos.

Por último, en el anexo hemos incluido tablas, ediciones de documentos, esquemas y mapas que acompañan al trabajo. Su objetivo es la de ayudar al

análisis y a la comprensión de las diferentes ideas que desarrollaremos en este escrito.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Gutiérrez Fernández, José Miguel**

Títol del treball: "Sacrum convivium. Una aproximación al desarrollo del culto a la presencial real a través de la teología, la liturgia y la imagen"

Professor tutor (doctor): Blanca Garí – Toni Conejo

Tribunal (doctors):

Carles Buenacasa (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), UB

Núria Jornet (Dept. Biblioteconomia i Documentació), UB

Marc Sureda (Museu Episcopal de Vic)

Data de defensa: 24/07/2017

Resum:

El desarrollo del culto a la Eucaristía fue uno de los fenómenos más representativos de la creatividad, adaptación y diversidad que caracterizaron a la religiosidad occidental durante la Edad Media. Este trabajo parte de los diversos factores determinantes para la creación de una genuina devoción a la especie consagrada, buscando establecer una imagen panorámica de este fenómeno polimórfico. Partiendo primero de la narrativa de la institución y la ritualidad precristiana, se tratan a continuación la liturgia y la teología que derivan de estos primeros elementos. Liturgia y teología que acaban sirviendo de base para construir una iconografía específica, y para originar nuevas prácticas diferenciadas según el contexto en el que se venera la hostia consagrada: la misa en la parroquia, la devoción específica del monasterio, y la adoración colectiva, teatralizada y ciudadana de la procesión del Corpus.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **López Espinasa, Nicoalu**

Títol del treball: "El llibre que explica lo que ha de ser un bon mercader i la formació mercantil al segle XV"

Professor tutor (doctor): Roser Salicrú – Lluís Cifuentes

Tribunal (doctors):

Gemma Avenoz (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Maria Soler (Dept. Història i Arqueologia), UB

Ivan Armenteros (Dept. IMF-CSIC)

Data de defensa: 17/07/2017

Resum:

El present treball ofereix una visió renovada del coneixement actual sobre els diversos manuals de mercaderia editats. De la mateixa manera, aporta noves perspectives per a la coneixença dels manuals de mercaderia de la Corona d'Aragó, a partir d'una anàlisi aprofundida del Llibre que explica lo que ha de ser un bon mercader. Així, una de les principals aportacions d'aquest estudi és posar ordre a les coses que se saben sobre aquest manuscrit, a partir d'una anàlisi directa de la font. En aquesta, s'ha procurat desfer les confusions terminològiques que hi havia entre manual i compilació de manuals, obra i miscel·lània; autor, compilador i copista; datació i origen de la compilació, i datació i origen de les obres que conté. Finalment, s'ha presentat la formació de l'ofici i del model ideal del bon mercader, la imatge que el comerciant vol oferir de si mateix com a símbol distintiu propi del seu estament i el comportament que la societat li exigeix.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: Mas Craviotto, Adrià

Títol del treball: "La menestralia manresana medieval. Una radiografia social a Manresa dels segles XIV i XV"

Professor tutor (doctor): Antoni Riera

Tribunal (doctors):

Rosa Lluç (Dept. Història i Arqueologia), UB

Teresa Vinyoles (Dept. Història i Arqueologia), UB

Maria Soler (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 11/07/2017

Resum:

El projecte que té a les mans el lector és el resultat de nombroses recerques sobre la ciutat de Manresa durant els segles XIV i XV, així com del complex teixit social que la formava, donava vitalitat i la situava –juntament amb altres elements– en la ciutat més important de la Catalunya Central. Estudiar els individus que vivien en aquest nucli fa més de sis-cents anys és una oportunitat extraordinària per comprendre millor la riquesa i el valor que tenia l'actual capital del Bages. En aquest projecte, s'ha proposat fer una radiografia de la societat manresana dels darrers segles medievals, examinant els nombrosos estaments que la composaven i posant el focus d'atenció sobre la classe menestral. Conèixer a fons els manresans del XIV-XV significa comprendre una mica més la complexitat i la fascinació que aquesta ciutat té a ulls de l'investigador. Aquest treball constitueix una oportunitat de treure a la llum les veus d'aquelles persones oblidades, entrar a les seves cases, veure què menjaven, a què es dedicaven o simplement com es deien i situar-les en el lloc que els correspon a la Història.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Moner Llovet, Mercedes**

Títol del treball: "Els jueus en els Concilis de Toledo del regne Visigot Catòlic (589-711)"

Professor tutor (doctor): Raúl Villegas

Tribunal (doctors):

Ernest E. Marcos (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Carles Buenacasa (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), UB

Jordina Sales Carbonell (IRCVM)

Data de defensa: 24/07/2017

Resum:

Considerar el caràcter especial dels Consilis de Toledo en ser representació del poder eclesiàstic i del poder polític, essent la unió d'aquests dos poders la seva base fonamental. Emetien reglamentació tant de caràcter eclesiàstic com polític, les seves normes marcaven tant la vida religiosa com la civil.

Considerar la crueltat de les seves disposicions "antijueves".

Considerar com religió, cultura, tradició i família es fonien en un sols concepte: "esser poble jueu".

Considerar els Pares de l'Església visigoda com a responsables del les normes "antijueves" dictades per aquests concilis; normes que en un futur pròxim i llunyà tingueren gran repercussió, estigmatitzant al poble hebreu com a deïcida per sempre més.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Altamira Aula, Robert**

Títol del treball: "Usurpadors i tirans: una aproximació social i política a la Britània de transició (segles IV-V)"

Professor tutor (doctor): Pere Maymó

Tribunal (doctors):

Xavier Ballestín (Dept. Història i Arqueologia), UB

Josep Vilella (Dept. Història i Arqueologia), UB

Juan Antonio Jiménez (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 20/12/2017

Resum:

Aquest treball es centra en un període clau de la història britànica, al mateix temps obscur i complex: el final de la Britània romana i l'inici de l'etapa post-romana, a cavall entre els últims usurpadors tardo-romans britànics i la formació dels diferents estats britans successors, incloent en aquest marc cronològic l'establiment dels nouvinguts pobles germànics que seran un factor decisiu en el posterior esdevenir de l'illa. Aquest període cronològic que he escollit planteja enormes dificultats, ja que comença en un moment en el que el registre històric és rellevant (367) i acaba pels voltants del 460 amb un volum documental pràcticament irrisori. Ens trobem davant d'una societat hereva del món romà que al llarg del segle V evolucionarà gradualment cap a una nova societat imbuïda per la cultura heroica pròpia del període artúric. L'elit local i els terratinents prendran el control de la situació i les seves clientele es transformaran en les noves bandes de guerra pròpies del període. La religió i els nous patrons d'assentament, l'abandó de les ciutats i l'ocupació de fortaliseses de turó, deixaran entreveure el context polític i social que dominarà aquesta etapa i portarà a la fragmentació territorial i política de l'illa donant pas a la formació de diferents regnes post-romans, tant celtes com anglo-saxons. La investigació arqueològica permet formular noves hipòtesis d'estudi sobre la Britània post-romana. Mitjançant la combinació de les fonts literàries i els treballs arqueològics tractaré d'analitzar aquests complicats fenòmens des d'una perspectiva social i política.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: Carreño Naval, Cristián

Títol del treball: "Art i Benestar Emocional. La captació de les emocions a partir dels primitius flamencs"

Professor tutor (doctor): Rosa Terés

Tribunal (doctors):

Antoni Conejo (Dept. Història de l'Art), UB

Teresa Vicens (Dept. Història de l'Art), UB

Joaquim Soler Ribaudi (Facultat de Psicologia), UAB

Data de defensa: 06/10/2017

Resum:

La captació de les emocions a partir dels primitius flamencs respon a la necessitat d'estudiar la pintura dels artistes primitius flamencs a través de les emocions manifestades a les seves obres. Partirem del concepte de la Devotio moderna i ens endinsarem en el món de les emocions i estats d'ànim per arribar a la meditació, amb l'exemple del mindfulness en un estudi amb una clara vessant pràctica. Així doncs, tractarem l'art medieval flamenc i aspectes de la medicina i la ciència moderna des d'una vessant interdisciplinària.

TREBALLS DE RECERCA MÀSTER CULTURES MIEIEVALS Universitat de Barcelona

Estudiant: Carulla Sanmarti, Merce

Títol del treball: "Aproximació Hermenèutica a Perceval Le Gallois d'Éric Rohmer"

Professor tutor (doctor): Meritxell Simó

Tribunal (doctors):

Anton Maria Espadaler (Dept. Filologia Catalana i Lingüística General), UB

Toni Riera (Dept. Història i Arqueologia), UB

Ma. Reina Bastardas (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Data de defensa: 04/10/2016

Resum:

Aquest estudi planteja resseguir l'intent per filmar l'època medieval que Éric Rohmer va realitzar a Perceval le Gallois, una pel·lícula basada en l'obra literària medieval Li contes del graal. És a dir, el treball té com a objectiu investigar les possibilitats cinematogràfiques que desenvolupa Éric Rohmer en la filmació de la literatura, tot mantenint-ne fossilitzat allò que contingui de medieval i, si fos el cas, aportant-hi quelcom contemporani.

El punt de partida del treball és el cinema. A través de de la mirada projectada en la pel·lícula es pretén explicar la interpretació cinematogràfica que fa Rohmer sobre l'obra literària. A partir de la constatació de la mena d'interpretació que es duu a terme en Perceval le Gallois es pot determinar què hi ha en ella d'específicament literari i de medieval, o quina mena de conservació de la unitat artística s'ha produït en aquesta transposició. Per desenvolupar aquest exercici, cal entendre la naturalesa de tota obra d'art per veure a quina mena de tractament pot ser sotmesa per a la seva comprensió. És evident que un plantejament així força un estudi sobre hermenèutica que permeti, d'una banda, tractar un material que no és tant una font d'informació com quelcom estètic i, de l'altra, entendre la pel·lícula com a interpretació i alhora com allò que s'ha d'interpretar.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: Collado Sánchez, Francesc

Títol del treball: "El Notariat Públic a la vila de Sabadell (meitat del segle XIV).
Estudi de l'Activitat"

Professor tutor (doctor): Daniel Piñol

Tribunal (doctors):

Rosa Lluch (Dept. Història i Arqueologia), UB

Mireia Comas (Dept. Història i Arqueologia), UB

Giacomo Floris (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 10/10/2017

Resum:

Al segle XII, a la Península Itàlica, es va donar una renovació del dret comú encapçalada, sobretot, per l'estudium de Bolonya. A partir d'aquest moment podem dir que va néixer el notariat públic. Posteriorment aquest s'expandirà per l'occident europeu llatí, tot arribant al Principat de Catalunya ja al segle XIII. A Sabadell tindrem notícia del primer notari públic el 1227. Així, doncs, en aquest treball ens centrarem, primerament, a resseguir el naixement i evolució del notariat en terres itàliques i fins arribar a casa nostra. També estudiarem com va desenvolupar-se la institució al Principat de Catalunya. Finalment, tot prenent com a font primària principal el primer manual notarial conservat que fa referència a Sabadell -datat el 1349-, realitzarem l'estudi de l'activitat notarial de l'escripció pública d'aquesta vila de mitjan segle XIV.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Cuchí Beltrán, Núria**

Títol del treball: "Espiritualidad laica en Cataluña en la Edad Media. Comunidades de donados y donadas"

Professor tutor (doctor): Blanca Garí

Tribunal (doctors):

Daniel Piñol (Dept. Història i Arqueologia), UB

Mireia Comas (Dept. Història i Arqueologia), UB

Núria Jornet (Dept. Biblioteconomia i Documentació), UB

Data de defensa: 10/10/2017

Resum:

En esta investigación, que se presenta como Trabajo de Final de Máster, se hace un estado de la cuestión sobre las comunidades de donados y donadas. La primera parte del trabajo corresponde a una contextualización que permite conocer los motivos sociales que provocan el surgimiento de una espiritualidad laica en la que se enmarcan estas comunidades, seguidamente, y formando el segundo bloque del trabajo, se caracterizan estas comunidades poniendo ejemplos que faciliten la comprensión de estas y se hace un análisis (mediante un mapa realizado exclusivamente para este trabajo) de su distribución geográfica y su repercusión por género y tipo de comunidad. El tercer bloque del trabajo, siendo el más extenso, es un listado de todas las comunidades de donados y donadas que se conocen hoy en día basado en su localización, sus años, su historia, sus personajes más conocidos y la bibliografía en la que se puede encontrar información sobre estas.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Dolz López, Sandra**

Títol del treball: "La dualidad femenina en el Roman Bretón en Verso (siglos XII-XIII)"

Professor tutor (doctor): Meritxell Simó

Tribunal (doctors):

Ma. Reina Bastardas (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Jordi Cerdà (Dept. Filologia Francesa i Romànica), UAB

Glòria Sabaté (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Data de defensa: 11/10/2017

Resum:

El presente trabajo titulado La dualidad femenina en el roman bretón en verso (siglos xii-xiii) ha sido elaborado con la finalidad de analizar las dualidades que se producen en una serie de personajes femeninos y el objetivo de este proceso. Para ello, hemos acotado el ámbito de estudio al género del roman bretón en verso de los siglos XI y XIII, concretamente a los siguientes textos: el lai de Eliduc de María de Francia, el Roman de Tristán de Thomas, Erec y Enid y El Caballero del León de Chrétien de Troyes, El Bello Desconocido de Renaut de Beaujeu y Meraugis de Portlesguez de Raoul de Houdenc.

En todas estas obras, la figura femenina sufre un proceso de desdoblamiento que origina la aparición de dos personajes que encarnan un conjunto de valores distintos pero necesarios para la formación y progresión del héroe artúrico. La mujer se convierte en un objeto al servicio de las necesidades del caballero, unas necesidades que se materializan en un juego de dualidades entre las que el protagonista deberá escoger atendándose al contexto feudal en el que se inscribe el género del roman.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MIEIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: Escolano Martinez, Silvia

Títol del treball: "Monasterio de Sant Pau del Camp"

Professor tutor (doctor): Toni Conejo

Tribunal (doctors):

Carles Mancho (Dept. Història de l'Art), UB

Pere Beseran (Dept. Història de l'Art), UB

Teresa Vicens (Dept. Història de l'Art), UB

Data de defensa: 22/09/2017

Resum:

A lo largo del presente estudio se ha intentado reunir toda la información de la que se dispone sobre el monasterio de Sant Pau del Camp, en la ciudad de Barcelona, con el fin de poder estudiarlo en profundidad. Es por este motivo por lo que el trabajo se inicia con un estado de la cuestión donde se presenta tanto la bibliografía como la documentación que se ha utilizado para su estudio. A continuación, con el fin de organizar los datos obtenidos se desarrolla el cuerpo del tratado. Se comienza con una introducción sobre la evolución del urbanismo en la ciudad, con el fin de entender la ubicación del monasterio. Es a partir de este punto donde se desarrolla la historia del monasterio y las características estilísticas y arquitectónicas que presenta. Por último se trata una información que no había sido tomada en cuenta con anterioridad, no es más que los cambios que se han realizado tanto en el monasterio como en sus alrededores, así como la restauración que sufrió el claustro en el año 2005.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: Estrada San Juan, Gabriel

Títol del treball: "Fabricando una dinastia. Propaganda y ficción genealógicas en las dinastías Constantiniana y Teodosiana"

Professor tutor (doctor): Josep Vilella

Tribunal (doctors):

Javier Velaza (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Ernest E. Marcos (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Raúl Villegas (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), UB

Data de defensa: 25/10/2017

Resum:

El treball consisteix en un desglosament de dues campanyes propagandístiques impulsades pels emperadors Constantí i Teodosi, respectivament, i continuades en major o menor mesura pels seus descendents. Aquestes campanyes remetent a dues figures històriques de prestigi, els emperadors Claudi el Gòtic i Trajà, com a avantpassats, certament ficticis, dels anteriors.

Per una banda, s'hi fa un seguiment tot indicant-ne la motivació ideològica, els mitjans de difusió emprats i el seu seguiment i desenvolupament en el temps, fins el seu abandonament per part del discurs oficial. Per altra, s'hi estudia també la repressa d'aquest tipus de propaganda per part de mans privades, les modificacions sofrides per aquestes i el mòbil darrere aquestes actuacions. S'hi para especial atenció a les fonts escrites, de les quals sovint es citen fragments, en la llengua original i traduïts.

Finalment, s'hi procedeix a una comparació entre les dues empreses i s'hi raonen les possibles causes de les diferències entre ambdues i el major èxit d'una sobre l'altra a la mort dels seus promotors inicials.

**TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona**

Estudiant: **Marcé Sánchez, Jaume**

Títol del treball: "El llibre d'ordinacions de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona (1416-1505). Estudi i Reedició"

Professor tutor (doctor): Daniel Piñol

Tribunal (doctors):

Toni Conejo (Dept. Història de l'Art), UB

Maria Soler (Dept. Història i Arqueologia), UB

Salvatore Marino (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 26/10/2017

Resum:

Fundat l'any 1401, l'hospital de la Santa Creu de Barcelona va ser indubtablement un dels hospitals que va contribuir a teixir una xarxa assistencial en el món Mediterrani. De fet, poc després de la seva fundació veiem com les seves ordinacions van ser sol·licitades a Palerm, juntament amb la d'altres hospitals italians, per poder establir un model per al nou hospital general que es construiria en la ciutat. Tanmateix, la seva influència també va afectar en l'ordenament dels centres assistencials dels territoris pròxims al Principat. Els contactes amb València, Mallorca i Saragossa són una bona mostra de l'expansió del model hospitalari que es definí a l'alba del Cinc-cents barceloní.

El present estudi pretén aprofundir en l'anàlisi del llibre que recollí els primers reglaments de l'hospital de la Santa Creu. Certament, el Llibre d'ordinacions de l'hospital és una bona mostra del nou model hospitalari que s'expandí pel món Mediterrani durant tot el segle XV. En ell s'expressà la clara voluntat de les autoritats barcelonines d'oferir un sistema que regulés la gestió econòmica de la institució, delimités les tasques assistencials i, alhora, fos representatiu dels valors que fornien una bona imatge cívica.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MÈDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Marin Martinez, Pedro**

Títol del treball: "*Per causa de les turbacions de la guerra passades*. Estudio y edición parcial del proceso de protonotario de la Corte general de Barcelona de 1480-1481"

Professor tutor (doctor): Pere Verdés

Tribunal (doctors):

Ignasi Baiges (Dept. Història i Arqueologia), UB

Maria Soler (Dept. Història i Arqueologia), UB

Manuel Sánchez (Dept. IMF-CSIC), UB

Data de defensa: 1/12/2017

Resum:

Este trabajo tiene como objetivo el estudio y edición parcial de una fuente primaria conservada en el Archivo de la Corona de Aragón (ACA) y todavía inédita. La fuente es el proceso de protonotario de la corte general del principado de Cataluña que tuvo lugar en Barcelona entre 1480-1481, esto es, a principios del reinado de Fernando II (1479-1516). Esta época se está volviendo a revisar de forma crítica en la última década, ya que las aproximaciones con las que contamos son parciales y antiguas (Vicens Vives, Sobrequès o Vilar). Nos hemos aproximado a la fuente para reflexionar sobre varios temas que podemos sacar a colación de su lectura. Principalmente han sido dos: por un lado, desde un punto de vista institucional, el análisis del proceso, el desarrollo, los protagonistas y otros aspectos relacionados con la asamblea; por otro lado, desde un punto de vista histórico, el estudio del capítulo del donativo concedido al rey, la restitución de bienes patrimoniales al estado anterior a la guerra civil catalana y la aprobación de la célebre constitución del "Poch valrie" o de la "observància" que se lleva a cabo en la Corte. En esta asamblea se quisieron liquidar las turbacions passades que habían afectado al Principado durante la guerra civil catalana que tuvo lugar entre 1462 y 1472, llevándolo a la ruina y colapsando todas sus instituciones políticas y sociales. A través del proceso se vislumbra un nuevo cambio de ciclo económico y político en el Principado que todavía está por ver y estudiar.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Porcioles de Sangenís, Jose Maria de**

Títol del treball: "El nacimiento de los Estados Pontificios: un proceso de largo recorrido"

Professor tutor (doctor): Carles Buenacasa

Tribunal (doctors):

Pau Castell (Dept. Història i Arqueologia), UB

Jordina Sales (IRCVM) , UB

Raúl Villegas (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), UB

Data de defensa: 09/10/2017

Resum:

En la Edad Media, Roma reclama una autoridad sobre el resto de las iglesias basándose en hechos diferenciales, tales como su doble fundación apostólica, ser la Iglesia de la capital del Imperio, poseer los restos corpóreos de los fundadores de la religión cristiana (Pedro y Pablo) y, sobre todo, la cátedra de Pedro unida a la concesión de los plenos poderes de atar y desatar que Cristo le dio según se expresa en Mateo 14-16. El papa va intentando con distintos medios y políticas intentar convertir esta autoridad moral en una potestad real y efectiva.

Desde los tiempos de la Crisis del Siglo III (235-284), el emperador de Occidente ya no reside en Roma; lo hace en Milán, primero, y Rávena, después. El emperador de Oriente, reside en Constantinopla, desde donde ejerce su dominio y control en la parte del Imperio que le corresponde. Ante el abandono de Roma por dos monarcas, la persona que queda en Roma con más influencia socio-política es su obispo, a quien hemos optado en este trabajo por denominar "papa", a pesar de ser conscientes del anacronismo que esta denominación supone en los primeros siglos del cristianismo.

La situación se ve agravada en el momento que el emperador de Occidente es depuesto tras las invasiones bárbaras, cuando el emperador de Oriente querrá seguir controlando los aspectos religiosos del cristianismo lo que dará lugar a conflictos entre el papa y el emperador, que se suman a las complicadas relaciones políticas y de poder con los soberanos de los reinos germánicos occidentales.

A partir de este momento, asistimos a una pugna de poder entre los invasores germánicos, el emperador de Bizancio y el obispo de Roma. Con la reconquista de Italia por Justiniano el papado está sometido completamente a la autoridad del emperador. La invasión de los lombardos, que ocupan prácticamente toda la península italiana, da lugar a una situación en la que el papa debe maniobrar para mantener su independencia frente a los nuevos conquistadores y también frente a su señor natural, el emperador. El papa sabe que, si quiere mantener su independencia en materia de fe, el primado religioso por el que tanto ha luchado en los siglos precedentes, necesita independizarse del Imperio y de los lombardos. Necesita convertirse en el jefe de un territorio independiente y libre de presiones externas. Busca la ayuda del poder militar de un pueblo no sujeto al Imperio y lo encuentra en el reino de los francos, con los que el papa concierta una alianza de interés mutuo. Gracias a ella, asistiremos al nacimiento de una nueva dinastía de reyes de Francia: los Carolingios y, también, a la fundación de los estados de la "República" de San Pedro. Estos hechos son trascendentales en la formación de la Europa moderna.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MIEIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Vivanco Blanco, Macarena**

Títol del treball: "La lírica trobadoresca occitana durante la tercera cruzada"

Professor tutor (doctor): Anna Maria Mussons

Tribunal (doctors):

Meritxell Simó (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Lourdes Soriano (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Glòria Sabaté (Dept. Filologia Grega, Llatina, Romànica i Semítica), UB

Data de defensa: 17/11/2017

Resum:

Este trabajo final de master busca estudiar la relación de los trovadores occitanos con la tercera cruzada a través de sus composiciones. La idea surgió al observar que la mayoría de los estudios existentes dedicados a analizar la producción trobadoresca occitana acerca de las cruzadas, son publicaciones sobre los albigenses o las campañas de la reconquista española, presentando una bibliografía extensísima, mientras que el interés por la relación de los trovadores occitanos con las cruzadas de Oriente en su conjunto es menor. Parece necesario, por tanto, que la lírica occitana sobre las cruzadas de Oriente sea analizada con mayor detenimiento a través de estudios más concretos y detallados que ofrezcan visiones de conjunto y a la vez aspectos particulares de los trovadores que las cantaron en sus composiciones.

Esta investigación, tanto histórica como literaria, permite descubrir el grado de implicación de los trovadores y qué relación establecieron con el movimiento de las cruzadas desde su propio entorno, por medio del análisis de su obra y contexto histórico, aportando a una comparación entre trovadores y sus conflictos. Además, la gran cantidad de información que se obtiene de este trabajo sirve finalmente para sacar conclusiones sobre la importancia que tuvo la tercera cruzada tanto en la vida como en la trayectoria personal y profesional de los trovadores occitanos relacionados con este período histórico específico.

TREBALLS DE RECERCA
MÀSTER CULTURES MEDIEVALS
Universitat de Barcelona

Estudiant: **Téllez Roderó, Núria**

Títol del treball: "Les col·leccions documentals dels arxius privats a l'abast de la recerca històrica i el món universitari"

Professor tutor (doctor): Ignasi Baiges

Tribunal (doctors):

Josep Ma. Hernando (Dept. Història i Arqueologia), UB

Daniel Piñol (Dept. Història i Arqueologia), UB

Gerard Marí (Dept. Història i Arqueologia), UB

Data de defensa: 18/10/2017

Resum:

Amb la troballa del Fons en pergamí de Sant Jeroni de la Vall d'Hebron, succeïda en el 2008, he pogut trobar un punt de lligam entre la meva professió i el món de la recerca per al món universitari. Analitzar el fons de Sant Jeroni de la Vall d'Hebron en el present TFM, m'ha permès que conflueixin les polítiques arxivístiques de gestió documental, les polítiques de gestió entre institucions arxivístiques de diferents àmbits del món privat, el coneixement del món religiós per les meves creences personals i dirigir totes aquestes polítiques al servei del món universitari permetent a aquest l'ampliació i millora de les seves recerques.